

LA CRÒNICA

Joan Ribas

Els impropers

Improperi és sinònim d'afront o injúria. A El Escorial, hi ha una pintura d'El Bosco, en què una colla de sàstres torturen Jesús, que porta aquesta denominació. A la processó de Verges, desfila una creu que reproduceix les eines que s'utilitzen per torturar el Redemptor. També hi ha un misteri titulat *Els Pistolets*, sense que ningú sàpiga d'on surt el nom, que representa la tortura soferta pel Crist. El Divendres Sant es canten a la catedral uns versicles amb els impropers "durant l'adoració de la creu. I ara, la confraria de Jesús Crucificat ha inaugurat un monument al costat de la Gran Via, en què, a la part superior, figura retallada la forma d'un manaia i, a la inferior, una creu amb símbols dels impropers; al peu de la creu, s'hi dibuixa una calavera.

Aquest fet ha aixecat una polèmica exagerada, buscant tres peus al gat sobre els orígens dels manaies de Girona. Si hem de mirar enrere, qui estarà exempt de pecat per tirar la primera pedra? Senzillament, els elements triats no han estat encertats. En endavant, haurem de passar i traspassar diàriament per un lloc tan cèntric davant d'uns instruments de tortura i una calavera. Una imatge desafortunada. Seria hora d'encertar un missatge que ensenyés el que és fonamental del cristianisme i s'endrecessin d'una vegada elements que en un temps pretèrit servien per atemorir un poble subjugat per clergues i frares –tan abundants llavors a Girona– que tronaven amb un tremendisme que feia petar de dents, envoltats de símbols necrofílics.

En un acte a l'església del Carme celebrant quaranta anys de la fundació de Justícia i Pau, s'ha recordat la figura de mossèn Modest Prats, que va morir l'any passat. En un text de fa més de vint anys, ell ja els deia al concili de la Tarraconense: "Com s'ho farà l'Església per ensenyar a una joven-

El monument de Domènec Fita, a la plaça dels Manaies de Girona ■ DANI VILÀ

tut que no llegeix? Com es mantindrà el missatge cristià si continua embolcallat amb pesades tradicions, normes, manaments i dogmes? Potser és hora de propagar una doctrina que transmeti la forma neta, senzilla i clara de la paraula de Jesús –"estimeu-vos els uns als altres"– sense altres condicionants."

Però no cal fer-ne massa cabal. Les escultures al carrer, una vegada s'han vist, queden a la retina com un element urbà més i s'obliden. És ben pa-

lesa la bona fe i l'entrega dels manaies que cada any desfilen a la ciutat i la seva intenció de deixar una empremta duradora.

I Domènec Fita, l'artista de major projecció que ha donat Girona, és l'autor de l'obra amb el seu magnífic estil inconfusible i traç segur. Però no han encertat els símbols: la figura d'un manaia, reconeguda i estimada per tothom, hauria estat suficient. La resta deixa un regust amarg que ens podrien estalviar. ■

LA GALERIA Josep Valls

Kafka, ben actual

Des de fa un temps ençà, l'absurditat sembla formar encara més part de la nostra vida de cada dia. Això de l'avió estavellat als Alps podria ser el límit, més enllà del qual ja no pot haver-hi res més pitjor. Tot molt absurd. La mort sempre ens sembla injusta pel desig que tenim de ser i de viure, és l'eterna dialèctica entre el ser i el no-res. Però és que aquestes morts de l'avió encara són més arbitràries; ens podria haver passat a qualsevol de nosaltres, o ens pot passar. Per què a uns sí i a uns altres no? Inexplicable, no hi ha resposta.

De vegades sento dir: és el destí. Però no, el destí no existeix; si existís el destí, no mirariem pas el carrer abans de creuar-lo i bé que ho fem sempre. Kafka ho escriu en una de les seves paràboles: "La història intenta explicar l'inexplicable." Tot i que la història brolla de la veritat, es veu abocada a dissoldre's en l'inexplicable. És la condició humana, en filosofia en diuen els existencials i entre aquests hi ha la contingència. Acceptar la nostra precarietat resulta molt difícil. Per això tothom intenta donar sentit a la vida com sap o com pot. I cal fer-ho, perquè creure en allò que ens ajuda a viure és una manera de plantar cara a l'absurd; altrament, com es pot acceptar que algú que ni tan sols et coneix pugui llevar-te voluntàriament la vida? Matar els dibuixants de *Charlie Heb-*

Kafka ho escriu en una de les seves paràboles: "La història intenta explicar l'inexplicable"

do era, d'alguna manera, reconèixer-los com a enemics; però és que els morts del Museu del Bardo de Tunis i els de l'avió dels Alps, ni tan sols això. És la pura absurditat, Kafka continua vigent i ho serà sempre. Les darreres paraules del seu diari deien: "Cada cop em fa més por escriure..." A la vida hi ha problemes i hi ha misteris. Els primers poder ser difícils però tenen solució; els segons, no. Que quan la primavera símbol de vida reneix als Alps, hi aparegui de sobte la mort cruel i totalment absurda de 150 persones innocents, és un misteri.

La meravellosa tècnica moderna ens ha fet caure a sobre la maledicció de no poder fugir ni un segon de l'actualitat més rabiosa. Abans (els nostres pares, avis, besavis...) podien refugiar-se en la soledat i l'aïllament quan les coses anaven mal dades, quan hi havia calamitats. A nosaltres, en canvi, ens ha estat atorgat el privilegi i l'obligació de saber, a l'instant, tot allò de funest, advers i catastròfic que passa en qualsevol lloc del món. Quina gràcia, no?

Avui diumenge | 18.00 H | TV Girona

1 MÓN.CAT A GIRONA

Magazín que recorre el territori amb vocació de descoberta i ganes de sorprendre els telespectadors. Avui dediquem el programa al FESTIVAL STRENES. Cada edició posa el focus en una localitat, des d'on una televisió assumeix el 50% de la realització de l'espai, amb connexions amb el plató de La Xarxa.

AVUI: PROGRAMA DES DE L'AUDITORI DE GIRONA.

En directe!

